

“Karne hediyesi”

-I-

Biraz sonra size bir market atmosferinden, bir kırtasiye atmosferinden nasıl Proust'un satırlarına düştüğümü anlatacağım. Marcel Proust/Kayıp Zamanın İzinde/Swanların tarafı.

Akşamın dar vakti bir markete girdim, sebze alıp çıkacağım. Market sebzeleri sıkıntılı malum. Sebzelerin peşinde vakit geçirirken küçük bir kızın “baba baba” diyen civelek sesi geliyor kulağıma. Küçük kızın sesi akşamı şenlendiriyor. Çocuk sesi vaktin şenliğidir. Vakte kayıtlı olmadığım bazı günler teneffüsteki küçük çocukların sesinden şifa bulmak için okulun önündeki otobüs durağında gözlerimi kapatıp bir musiki dinler gibi dinlerim. Çocuk sesi ruha şifadır. Bir çocuk sesi bir de kuş sesi hayatın devam eden ritmidir adeta.

Küçük kız “baba, baba” diye hitap etmese pekâlâ torunu olarak da düşünebileceğim bir yaş farkı var baba-kızın arasında. “Baba”, Peygamber Efendimiz'in çocuk sevgisinden nasibini almış bir din görevlisi gibi.

Bilmiyorum neden vücut dili bendenizde din görevlisi izlemi uyandırdı.

Küçük kızın istekleri hiç bitmiyor. Babası onu hiç azarlamadan mütebessim bir çehre ile dinliyor. Ama küçük kız istediğini almadan bırakacaklardan değil. İsrarını aşama aşama tehdide dönüştürüyor. En sonunda “Karne hediyesi işte. Bunu bana almazsan ben de o zaman bu marketten dışarı çıkmam” diyor.

Bak sen hayduta!

Babasına destek olmak üzere “Burada kalabilir merak etmeyin” diyorum. “Sayım yapacak gençler, küçüğün uykusu gelirse şu boş kolilerin içine kıvrılıp yatar.”

“Baba”, benden aldığı destek ile hikayeyi geliştiriyor. “Belki de çalışmak ister. Soralım bakalım yardımcı elemana ihtiyaçları var mıymış...”



Market görevlisine soruyor baba. Üç yetişkin gayet ciddi bir şekilde küçük kızın gece oradan nasıl ve hangi şartlarda kalabileceğini konuşurken, küçük kızın şantajcı hali sönüyor. “Hadi baba evimize gidelim...” diyor omuzları çökmüş bir şekilde.

-II-

Akşam ya da

sabah saatlerinde yuvadan alınmış/ ya da yuvaya götürülen küçük çocukların büyük ebeveynlerine yaptıklarını asla tahmin edemezsiniz. Yaşlı insanlar emanet çocuk ile nasıl başa çıkabileceklerini bilemez bir halde adeta ölümlerden ölüm beğeniyorlar. Öyle durumlarda nöbetçi ebeveyn destekleyicisi olarak derhal devreye giriyorum. Geçen gün, yumuşak uçlu kalem almak için girdiğim kırtasiye dükkanında 4-5 yaşlarındaki çocuğun iki süper kahraman arasındaki seçimsizliği

yüzünden 75-80 yaşındaki dedenin bitap düşüşünde kilitli kaldım bir vakit. Küçük çocuk gayet pazarlıkçı bir dil ile, dedesinin, elinde tuttuğu oyuncakların ikisini birden almasını gerçekleştirmeye uğraşiyor. Zavallı adam bir karış boyundaki torununun yaptırım gücünden habersiz bekleme estetiğini muhafaza etmeye çalışıyor. Küçük çocuk seçimsizliğini “karne hediye oldu için...” diye bir cümle ile taçlandırıyor arada bir. O “karne hediye” dedikçe dedenin çaresizliği iyice artıyor.

Dükkan sahibine, “Kararsız çocuklara oyuncak satmama ilkesini bu küçük adam bilmiyor olabilir ama siz niye hatırlatmadınız?” dedim nöbetçi ebeveyn destek timi olarak. Satıcı önce bir şey anlamadı. “Kararsız çocukların aldığı oyuncaklar mutsuz olur. Bu küçük adam hangisini alırsa alsın, aklı öteki oyuncakta kalacak. Hem oyuncak mutsuz olacak hem de bu genç adam. Karar verinceye kadar satışı erteleyelim.”

Çocuğun o anki yüz ifadesini resmetme yeteneğim olsaydı keşke.

Satıcının, oyuncakları toplamaya başlaması ile birlikte “Hayır hayır!” diye bağırdı çocuk. “Ben şimdi neyi alacağımı biliyorum. Daha sonra hangisini alayım diye düşünüyordum sadece.”

-III-

Marcel Proust'un satırlarına gelince... Önce size bir ev ödevi vereceğim. Proust'un Kayıp Zamanın İzinde/Swanların Tarafı adlı romanının 32-48. sayfalarını özellikle dikkatle okumanızı istiyorum. (Sayfalar YKY Roza Hakmen çevirisinden.)

Romanın anlatıcısı küçük çocuk, evin bütün ahalisi bahçede oturup dondurma yerken erkenden yatmaya gönderilir. Yatmaya gönülsüz giden kahramanımız için annesinden alacağı iyi geceler öpücüğü dünyanın en önemli hadisesidir. Devamını yazmayayım.

Çocuk eğitimi üzerine çok çarpıcı bir sahne.

Edebiyat zevki olan öğretmenlerin ve ebeveynlerin bahsi geçen bölümü tekrar tekrar okumalarını tavsiye ediyorum.